

Til uddannelsesordførerne

27. maj 2010

Kære ordførere

I denne uge kom der som lyn fra en klar himmel et forslag om en drastisk besparelse på højskolerne. Meget målrettet foretages der en så stor reduktion i tilskuddet til de korte kurser, at det vil have som konsekvens, at et større antal højskoler må formodes at dreje nøglen. På kort sigt forventes mindst 10 skoler at måtte dreje nøglen.

Vi havde hørt og forstået, at der skulle spares, og var indstillede på, at vi måtte bidrage på lige fod med andre. Men dette forslag er ude af proportioner, når vi sammenligner med tilsvarende områder. En reduktion på 10 pct. af højskolernes samlede finanslovbevilling, som oven i købet primært skal bæres af kort-kursus aktiviteten.

Først undrer vi os over, at den angivne begrundelse for at lægge besparelsen på højskolernes korte kurser er "*de senere års stigning i de korte kurser...*". Dette er i modstrid med fakta. Siden 2006, hvor det af den siddende regerings højskoleudvalg var blevet anbefalet at fortsætte med tilskud til korte kurser, er antallet af årselever på kurser på under 2 ugers varighed faldet fra 930 til 898 årselever (UVM's tal).

Det er dog tydeligt for os, at der er et særligt fokus på de korte kurser, idet der samtidig foretages en omfordeling fra de korte kurser til de lange. Vi er helt enige i, at folkehøjskolens kerneaktivitet er de lange kurser, men det til trods er det vores opfattelse, at de korte kurser i høj grad er med til sikre et folkeoplysende tilbud til store del af den voksne befolkning. Flere end 36.000 mennesker får hvert år en højskoleoplevelse på et kort kursus under Højskoleloven. Det kan være et temakursus, et seniorkursus eller et familiekursus. For alle kurser gælder det, at mindst 50 % af undervisningen skal have et bredt, alment perspektiv - dvs. indeholde sang, foredrag, debat, kultur, historie, litteratur osv. i mindst 50 % af tiden.

Foreningen har derfor intet ønske om, at der foretages en sådan omfordeling, der efter vores opfattelse også vil have som konsekvens, at aktiviteten på de lange kurser mindskes, idet alle de lukningstruede skoler – på nær pensionisthøjskolerne – har lange kurser.

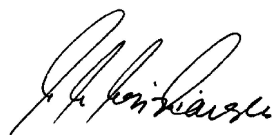
I Folkehøjskolernes Forening har vi gjort os yderligere overvejelser som anført nedenfor:

1. Idet vi formoder, at man i beregningerne har lagt aktivitetsbesparelser ind i form af skoler, der lukke, spørger vi os, om der foreligger en oversigt over, hvilke skoler man i besparelsesberegningerne forudsætter vil lukke?
2. Har forligspartierne gjort sig overvejelser over, at en række af disse skoler ligger i Udkantsdanmark, hvor de også fungere som lokale mødesteder og kulturelle institutioner?
3. Har man taget i betragtning, at en række af de lukningstruede skoler i de senere år er gået aktivt ind i de ordninger og projekter, hvor højskolerne tilbyder unge uden ungdomsuddannelse et forløb, der kan gøre dem uddannelsesparate? Har man med andre ord overvejet, at besparelsesforslaget hermed vil gå direkte imod 95 pct. målsætningen?
4. Har man i overvejelserne omkring omfordelingen taget i betragtning, at takststigningen til de lange kurser ikke kan anvendes af en skole, der er lukket, og at det endelige resultat derfor samlet set kan medføre en yderligere besparelse, og at de målrettede højskoletilbud til unge uden ungdomsuddannelse vil forsvinde særligt i udkantsområderne.
5. Af de skoler, der er akut lukningstruede, er fire pensionisthøjskoler, som udelukkende har korte kurser. Indgår disse skoler i de kalkulerede lukninger eller har ministeren tal på, hvor mange af pensionisterne, hun forventer, der selv vil have råd til at lægge de ekstra 2.500 kr. oven i den nuværende pris for et 2 ugers kursus på ca. 4.000 kr.?
6. Med højskolelukninger i Udkantsområderne vil der samtidig lukke lokale mødesteder/kulturcentre, der medvirker til at give rum for den folkelige oplysning. Hvordan harmonerer dette med intentionerne bag det arbejde, som pt. foregår i det Nationale Folkeoplysningsudvalg?
7. Har man overvejet, at den nuværende folkeligt oplysende kort-kursus aktivitet mange steder vil blive erstattet af kurser uden for loven uden folkeoplysende sigte. I og med man reducerer støtten så markant, som det ser ud til, så risikerer man også, at højskolerne for at få økonomien til at løbe rundt fravælger at lave godkendte kurser med det brede almene perspektiv under Højskoleloven - og i stedet bliver nødt til at lave specialiserede kurser og udlejninger for dem, som kan og vil betale. Det, som vil blive ramt, er sang, foredrag, debat, kultur og historie. Hele det almentdannende kit, som binder os sammen som folk. Og det, som også vil blive ramt, er åbenheden: At alle kurser skal være åbne for alle, og dermed muligheden for at møde såvel høj som lav. Er man klar over, at forslaget vil kunne medføre, at folkeoplysende kurser vil blive erstattet af rene feriekurser?

::// Der vedlægges FFD's baggrundspapir

For yderligere oplysninger kan der rettes kontakt til undertegnede eller generalsekretær Niels Glahn på tlf.: 33 36 40 32 eller ng@ffd.dk

Med venlig hilsen

Helga Kolby Kristiansen
formand
tlf: 2062 1314, hkk@silkeborghjskole.dk